

Gausdal kommune
Vestringsvegen 8
2651 ØSTRE GAUSDAL

Dato: 13.11.2019
Vår ref: 13/01174-5
Deres ref: 18/227-29

Uttalelse til 1. gangs offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel for Gausdal kommune

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 27. september 2019.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

DMF ga innspill til høring av planprogram for kommuneplanens arealdel 27.01.2014, hvor vi henviste til nasjonale forventninger for planlegging og oppfordret kommunen til å ivareta hensynet til mineralressurser gjennom arealplanen. Vi ser at kommunen svarer ut våre innspill på en god måte i foreliggende arealdel til offentlig ettersyn.

Om planen

Gjennom revidering av gjeldende plan vil Gausdal kommune justere og tydeliggjøre den arealpolitikk det ble lagt opp til ved forrige planrevidering, samt stramme opp i bestemmelser og retningslinjer slik at videre detaljregulering og byggesaksbehandling kan gjennomføres så enkelt og raskt som mulig.

Plandokumentene er oversiktlige og godt utformet.

Naturressurser, herunder byggeråstoffer, inngår som tema i konsekvensutredningen for alle nye byggeområder. Grus og pukeforekomster og deres viktighet er sjekket opp mot NGUs grus- og pukkdatabase. Vi har gjennomgått alle nye arealformål og ser det som svært positivt at det legges opp til at grusforekomstene skal utnyttes før andre arealformål tillates, i de tilfeller mineralressurser er berørt. Konsekvensutredningene for fremtidig råstoffutvinning er grundige og DMF er enige i de vurderinger som gjøres.

Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas.

Uttak av byggeråstoffer til bygge- og anleggsformål med korte transportavstander og reduserte klimagassutslipp, er viktig. God arealplanlegging kan bidra til dette

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:

- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.

Gjennom planbeskrivelsen ser vi at Gausdal kommune har et bevisst forhold til de ulike aspektene knyttet til utnyttelse av mineralske ressurser, både når det gjelder verdiskaping, behov for mineralressurser i et langtidsperspektiv samt nærhet til byggeråstoffer for å redusere klimaavtrykk og kostnader. Dette vil være i tråd med de nye nasjonale forventningene.

Forvaltning av ikke-fornybare mineralressurser

Som det påpekes i planbeskrivelsen er stein, sand og grus en begrenset ressurs som bør utnyttes og ikke bygges ned. I dette ligger det at kommunen, så langt det er mulig, bør unngå å båndlegge registrerte mineralressurser gjennom arealbruk som bygger ned forekomster eller legger andre begrensninger for framtidig utnytting av ressursene. Dette kan gjøres ved å legge registrerte grus- og pukkrressurser/ mineralressurser inn som hensynssone c) H590 sikring av mineralressurser i kommuneplanen.

Konsesjonsplikt og meldeplikt etter mineralloven §§ 43 og 42

Samlet uttak på mer enn 10 000 m³ masse, samt ethvert uttak av naturstein omfattes av konsesjonsplikt etter mineralloven § 43, og uttak over 500 m³ masse er meldepliktige etter § 42. Det bør derfor inn en bestemmelse eller retningslinje om dette i kommuneplanen.

Kommentar til § 2.6 Råstoffutvinning planbestemmelse B.

DMF er opptatt av at reguleringsplan for massetak ikke har bestemmelser som er knyttet opp til driftsmessige forhold, da dette skal avklares i forbindelse med tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven. Gjennom reguleringsplanen fastsettes uttaksgrenser, adkomst og krav til istandsetting og etterbruk.

I planbestemmelse § 2.6 B står det at «*Reguleringsplaner for masseuttak skal fastlegge uttakets omfang, **uttaksdybde** (vår utheving) og etterbruk, og avklare nødvendige tiltak slik at driften ikke medfører urimelig stor ulempe for omgivelsene. Det skal avsettes vegetasjonsskjerm/-belte innenfor areal avsatt i plankartet.*»

På generelt grunnlag anbefaler vi at det ikke settes en nedre uttakskote i reguleringsbestemmelsene, da dette skal fastsettes i driftsplanen. Plan for utvinning i etapper, pallhøyder og skråningsvinkler hører også normalt til driftsplanen. Dersom man allikevel velger ta med nevnte tema i reguleringsplanen ber vi om at dette

begrunnes i plandokumentene, slik at vi kan vurdere de ulike hensynene opp mot hensynet til sikker drift og god ressursutnytting.

Faglige råd

DMF har følgende faglige råd til kommuneplanens arealdel for Gausdal kommune:

1. Registrerte mineralske forekomster, som ikke allerede er båndlagt av eksisterende bebyggelse og infrastruktur, reguleres under pbl § 11-8 *Hensynssoner* til hensynssone c) H590) sone med særlig hensyn til mineralressurser med tilhørende retningslinje.

Retningslinjen bør ha følgende meningsinnhold:

«Hensynssonene H590 omfatter områder med mulig drivverdige råstoffressurser. I disse områdene bør det ikke tillates tiltak som vanskeliggjør fremtidig råstoffutvinning.»

Nært opp til viktige masseforekomster/mineralforekomster bør det ikke gjennomføres tiltak som båndlegger arealene eller på annen måte vanskeliggjør utnytting av ressursene, som bygging av bolig- og fritidsbebyggelse, samferdselsanlegg, teknisk infrastruktur m.m.»

2. Uttak av masser over 10 000 m³ masse og alt uttak av naturstein omfattes av konsesjonsplikt etter mineralloven § 43. Vi anbefaler derfor at det tas inn en bestemmelse eller retningslinje under § 9-9 Råstoffutvinning.

Vi har følgende forslag til bestemmelse/retningslinje:

«Drift skal skje i henhold til bestemmelser i mineralloven med gjeldende forskrifter, samt vilkår i tillatelse etter loven. Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) er myndighet etter mineralloven.»

3. Bestemmelse § 2.6 B) endres slik: *«Reguleringsplaner for masseuttak skal fastlegge uttakets omfang og etterbruk, og avklare nødvendige tiltak slik at driften ikke medfører urimelig stor ulempe for omgivelsene. Det skal avsettes vegetasjonsskjerm/-belte innenfor areal avsatt i plankartet.»*

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finnes også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Rut Helene Langebrekke Eikeland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Rut Helene Langebrekke Eikeland

Mottakere:

Gausdal kommune

Vestringsvegen 8

2651 ØSTRE GAUSDAL

Kopi til:

Fylkesmannen i Innlandet

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER